

dette Lovforslag bliver til Lov, men jeg har ganske vist det Indtryk, at det ikke vil kunne dreje sig om nogen meget betydelig Sum; det tror jeg ikke. Ganske anderledes vilde det være, hvis man skulde følge de Antydninger, som allerede ere fremkomne under den korte Forhandling, som har fundet Sted, om at forøge Fritagelsen efter Lovforslaget i forskellige Retninger, thi i saa Tilfælde turde det nok være, at det vilde vokse op til at faa en finansiel Betydning, ikke at tale om, hvis man vilde følge den sidste ærede Talers Opfordring til enten at lade hele Bygningsafgiften bortfalde eller dog væsentlig reducere den, thi det vilde faa en meget stor finansiel Betydning, og i saa Tilfælde anser jeg det for givet, at Finansministeren vilde være nødt til at fordrø Kompensation og det saa meget mere, som en Bortfalden af Bygningsafgiften jo nødvendigt, hvis man vil være billig, ogsaa maa medføre en Bortfalden af en meget betydelig Del af Hartkornsaafgiften, thi ved Forordningen af 1802 blev der lagt en ny Skat paa Ejendomme her i Landet, udformet som en Jordafgift for Jordens Vedkommende og udformet som en Bygningsafgift for de Bygninger, som ikke ere knyttede til Jordbrug. Hvis man nu vilde hæve Bygningsafgiften, vil jeg dog paa Hartkornets Vegne meget bestemt hævde, at det vilde være en stor Ubillighed at fastholde den nuværende Hartkornskat i sin fulde Udtrækning. Spørgsmaalet faar altsaa større Betydning end nu, naar der bliver Tale om de Millioner, som nu komme, komme ind som Bygningsafgift. I en anden Henseende vedkommer dette Forslag direkte Finansministeren, idet dets Udøvelse, Sværkæftelse, vil komme til at ligge under Finansministeren og Finansministeren altsaa maa forlange, at Udtrykkene i Loven ere saadanne, at de uden stor Vanskelighed og uden stor Tvivl lade sig bringe i Anvendelse, og det saa meget mere, som jo Lovforslaget er formet saaledes, at det er en Ret, som gives vedkommende, altsaa en Ret, som kan søges hævdet ved Domstolene o. s. v., det er ikke en Bemyndigelse, der søges givet, til at kunne fritage, det er en Ret til at være fritaget, som Lovforslaget foreslaar. En saadan Ret kan selvfølgelig, naar den administrative Afgørelse er gaaet vedkommende imod, søges gjort gældende ved Domstolene, hvilket er en Grund mere til, at Udtrykkene maa være klare og bestemte. Den Fordring ser jeg nu i Virkeligheden ikke, at Lovforslaget ihldestgør; jeg skal saaledes eksempelvis nævne, at efter § 1 skulle alle paa Landet opførte Forsamlings-

huse være fri. Seg gad nok egentlig spørge om dette Begreb „Forsamlingshus“ er noget. Saa præcis, om det er et præcis Udtryk for en bestemt Art af Bygninger, saa at man virkelig kan benytte det i Lovsproget? Hvad vil det sige: et Forsamlingshus? Dersom den Begrænsning, som er tilføjet i Slutningen af Paragraffen, „som kun ere til Brug i religiøse Djemed“, gælder de 3 Arter af Bygninger, der nævnes i Forvejen: Forsamlingshuse, Frimenighedskirker og andre Bygninger, ja, i saa Tilfælde var der dog noget at holde sig til, men jeg har Grund til at antage, at det ikke er Meningen. Det er ikke Meningen, det skal læses saaledes: Forsamlingshuse, som kun ere til Brug i religiøse Djemed. Det er Forsamlingshuse i al Almindelighed, og saa vil jeg dog spørge om, hvad de ærede Forslagsstillere egentlig have tænkt sig bragt ind under dette Begreb „Forsamlingshus“? Man har Forsamlingshuse til religiøs Brug, man har Forsamlingshuse til videnskabelig Brug, man har Forsamlingshuse til Skytteforeninger og lignende Brug, altsaa i det væsentlige til Uddannelse af Legemet, men man har ogsaa Forsamlingshuse til Udspreddelse, Forsamlingshuse til Dans, til Klubber o. s. v. Seg anser det altsaa for at være umuligt at benytte denne Betegnelse „Forsamlingshus“ i Loven uden en nærmere Bestemmelse af, hvad der skal forstås derved. Det, der hidtil er fritaget af denne Art, er jo ifølge Lov af 16de April 1873 Skytteforeningers og lignende Foreningers Ovelshuse. Det har voldt Vanskelighed nok at benytte denne Lovbestemmelse eller at fortolke den og give den Anvendelse, skønt der dog er gjort Forsøg paa at præcisere, hvad det er, man mener. Men et saa almindeligt Udtryk som „Forsamlingshus“ gad jeg dog vide, hvorledes man administrativt og ved Domstolene skal kunne bruge paa nogen Maade. Det er de Bemærkninger, som Lovforslaget har foranlediget mig til at gøre. Jeg skal gentage, at Overvejelser af den finansielle Betydning maa jo afhænge af, hvorledes Lovforslaget udformes, naar der kan være Tale om, at det kan komme til Brug. Jeg har allerede udtalt, at det er min Mening, at det er umuligt at bruge som det er. Men jeg antager, at den finansielle Betydning ikke vil blive overværetes stor. Det andet, jeg har udtalt, er det, at jeg i hvert Fald, for at et Forslag som dette skulde blive til Lov, maa meget bestemt fordrø, at Udtrykkene ere præcise, saaledes at Administrationen kan anvende dem, og saaledes at der bliver et sikkert Holdpunkt for Domstolenes Afgørelser. Om der